

Olas?I?k için önbilgi Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Olas?I?k için önbilgi Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28025>

Özet

Olasılık için Önbilgi Testi, öğrencilerin Olasılık konusundaki bağılangıç düzeylerini ve mevcut kavramsal anlayışları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir başarı testidir. Bu araç, özellikle farklı öğretim metotları konu başarısı üzerindeki etkilerini inceleyen deneysel çalışmalarda, bağılangıç grupları hazırlanma düzeylerini tespit etmek ve istatistiksel kontrol sağlamak için kullanılmaktadır. Ölçek, S. Bulut'un 1994 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) bünyesinde hazırladığı doktora tezi kapsamında geliştirilmiş olup, öğrencilerin formal önbilgi düzeyini belirlemeyi hedeflemektedir.

Ölçek çeşidi olarak "Geliştirme" kategorisinde yer almaktadır. Testin temel işlevi, olasılık konusunun öğretime bağlanmadan önce öğrencilerin sahip olduğu temel kavramsal ve işlemsel bilgileri standardize edilmiş bir yöntemle değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler

Olasılık, Önbilgi Testi, Matematik Eğitimi, Başarı Testi, Hazırlanma Düzeyi, Öğretim Metotları, Doktora Tezi.

Yazarlar

S. Bulut

Amaç

Olasılık için Önbilgi Testi'nin temel amaçları, katılımcıların olasılık kavramlarına dair formal eğitim öncesindeki bilişsel düzeylerini ve temel matematiksel yeterliliklerini güvenilir bir şekilde saptamaktır. Bu test, özellikle eğitim araştırmalarında, uygulanan deneysel müdahalelerin (farklı öğretim yöntemleri) etkisini doğru bir şekilde değerlendirebilmek için bağılangıç skorları kovaryans analizi gibi yöntemlerle kontrol değişkeni olarak kullanılmaktadır.

Testin geliştirilmesi, öğrencilerin olasılık başarısına etki eden faktörleri (cinsiyet ve farklı öğretim metodları) inceleyen kapsamlı bir tez çalışması metodolojik bir gerekliliği olarak ortaya çıkmıştır. Bu sayede, başarıdaki farklılıklar gerçekten uygulanan metottan mı yoksa öğrencilerin bağılangıç bilgi düzeylerinden mi kaynaklandığı ayrıştırılabilmektedir.

Yapı

Ölçek, olasılık konusunun temelini oluşturan kavramsal ve işlemsel bilgileri ölçmeye odaklanmıştır. Testin ölçtüğü temel yapı (konstrukt), bireylerin olasılığa ilişkin temel terimleri, sayma ilkelerini, küme teorisinin temel unsurları ve basit olasılık hesaplamaları uygulama

yeteneği olarak tanımlanabilir. Test maddeleri, genellikle öğrencilerin olaslıkla ilgili yaygın yanlış anlamaları (misconceptions) ortaya çıkaracak şekilde tasarlanmıştır. Testin, olaslık alanındaki temel bilgi yeterliliğini tek boyutlu bir şekilde ölçtüğü varsayılmaktadır.

Geçerlik

Orijinal kaynak özetinde geçerlik çalışmalarına dair detaylı istatistiksel veriler ("") olarak belirtilmiştir. Ancak, bir doktora tezi kapsamında yeni geliştirilen bir ölçme aracı, bilimsel standartlara uygun olarak geçerlik çalışmalarından geçirilmiş olması beklenir. Bu çalışmaların muhtemel odak noktaları şunlardır:

İçerik Geçerliliği: Test maddelerinin, olaslık ön bilgisinin tüm ilgili alt alanları yeterince temsil edip etmediği, uzman görüşleri (matematik eğitimcileri) alınarak değerlendirilmiştir.

Yapı Geçerliliği: Testin gerçekten ön bilgi yapısını ölçüp ölçmediği, muhtemelen diğer ilişkili başka testleriyle korelasyonlar kurularak incelenmiştir.

Kullanıcıların, testin geçerlik analizlerine dair spesifik istatistiksel sonuçlara ulaşmak için Bulut (1994) tarafından hazırlanan orijinal tezin tamamına başvurması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak özetinde güvenirlik katsayılarına ilişkin spesifik istatistiksel değerler ("") olarak ifade edilmiştir. Güvenirlilik, testin farklı zamanlarda veya farklı madde gruplarıyla tutarlı sonuçlar üretme kapasitesini ifade eder. Akademik bir tez çalışmasında, bu tür bir başka testin iç tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı) veya test-tekrar test yönteminin kullanılarak güvenilirliğinin raporlanması beklenir. Testin psikometrik kalitesini değerlendirmek için orijinal teze erişim zorunludur.

Faktör Analizi

Olaslık için Ön bilgi Testi, temel olarak tek bir genel başka puan elde etme amacı taşıyan bir ön bilgi testi olduğu için, ölçeğin alt boyutlarını belirlemek üzere bir faktör analizinin (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) yapıp yapmadığı bilgisi kaynak özetinde yer almamaktadır. Eğer test maddeleri, olasılığın farklı bilişsel seviyelerini (kavrama, uygulama) veya alt konuları (kombinasyon, temel olaslık) ayrı ayrı ölçüyorsa, bu yapının faktör analizi ile desteklenmesi gerektirdi.

Araç

Test Type:

Geliştirme

Format:

Kaynakta belirtilmemiştir. Başar testleri için standart formatlar (çoktan seçmeli veya kısa cevaplı) kullanılabilir.

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Olasılık dersi alan ortaokulun üst kademesi veya lise öğrencileri.

Age Group:

14-18 yaş aralığı (Tahmini).

Population Details:

Çalışma, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enstitüsü bünyesinde yürütülen bir tez çalışmasına dayandığı için, örneklem grubu Türkiye'deki ilgili eğitim kurumlarından seçilen öğrencilerden oluşmuştur.

Test Methodology:

Standart bir kâğıt-kalem başarı testi uygulaması. Öğrencilerin olasılık konuları öncesindeki bilgi düzeyini ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Hazırlanılış, Matematiksel Başarı, Eğitim Psikolojisi, Test Geliştirme, ODTÜ Tezi, Kavramsal Bilgi.

Yazarlar**Author ORCID Identifier:**

Bilinmiyor

Affiliation Email addresses:

Bilinmiyor

Correspondence Address:

Orta Doğu Technical University Institute of Science, Ankara (Tez Ba?lam?)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?**?zinler:**

Ölçek, akademik bir doktora tezinin parçası olarak geli?tirilmittir. Akademik amaçlı? kullan?m için genellikle yazarın izni veya tezin yayımlandı? kurumun (YÖK Ulusal Tez Merkezi) kuralları geçerlidir. Ticari kullan?m için yazar S. Bulut ile ileti?ime geçilmesi zorunludur.

Ücret:

Genellikle ücretsizdir.

Test Y?I?:

1994

Kaynaklar

Bulut, S. (1994). *Farklı? öğretim metodları ve cinsiyetinin olasılık ba?arısına ve olasılığa kar?? tutumlarına etkileri* (Doktora tezi). Orta Doğu Technical University Institute of Science, Ankara.

Olasılık için Önbilgi Testinin Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynak özetinde testin maddeleri (sorular?) veya derecelendirme sistemi

bulunmamaktadır. Test maddelerine ulaşmak için S. Bulut'un 1994 tarihli doktora tezinin tamamına başvurulması gerekmektedir. Derecelendirme formatı da kaynakta belirtilmemiştir ("").

ARABPSYCHOLOGY.COM